

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: @dierencoalitie

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

Tweede Kamerverkiezingen 2017

Suggesties voor maatregelen ten behoeve van het welzijn van dieren

1. Nederlandse normen voor dierenwelzijn worden geborgd in handelsverdragen, handelsmissies en regels voor (internationaal) maatschappelijk verantwoord ondernemen.
2. Het btw-tarief van 21% op diergeneeskundige zorg wordt verlaagd.
3. Er komt een verbod op het stunten met vlees, de kiloknaller.
4. Bij het fokken van dieren gaat het welzijn centraal staan in plaats van hoog opgevoerde productie of uiterlijke raskenmerken.
5. De consumptie van plantaardige alternatieven voor dierlijke eiwitten in voedsel wordt gestimuleerd.
6. Vrouwen die een gewelddadige thuissituatie ontvluchten mogen hun huisdier(en) meenemen naar de vrouwenopvang.
7. Het gebruik van CO2-gas voor het doden van slachtvarkens, ganzen en ruiming van pluimvee wordt verboden.
8. In het wild levende dieren worden niet meer bestreden louter omdat ze tot een soort behoren die *elders of in potentie* schade of gevaar veroorzaakt.
9. Er wordt extra geld en menskracht beschikbaar gesteld voor een effectieve opsporing en handhaving op de Positieflijst (lijst met dieren die door particulieren gehouden mogen worden) en illegale handel in puppy's en exotische diersoorten.
10. De internationale illegale handel in (producten van) wilde dieren wordt bestreden door een financiële bijdrage aan projecten die stroperij, illegale handel en de vraag in consumentenlanden helpen tegengaan.
11. De overheid controleert dierenopvangcentra regelmatig op kwaliteit en naleving van de voorwaarden, als ze hier een ontheffing aan af heeft gegeven.
12. Het landelijke fijnmazige netwerk van lokale dierenasiels blijft behouden.
13. Het levend koken van kreeften en krabben wordt verboden.
14. Bij bijtincidenten (uitgezonderd ernstige bijtincidenten) wordt, in plaats van de hond in beslag te nemen en te testen met het risico-assessment, een landelijk aanlijn- en muilkorfgebod opgelegd, dat pas opgeheven kan worden na succesvolle afronding van een gedragstraining.
15. Er komt een verbod op shows met wilde dieren waarin deze aangeleerde kunstjes doen ter publiek vermaak.

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: @dierencoalitie

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

16. Nederland weert textielproducten van de markt die door dierenmishandeling zijn verkregen, zoals bepaalde soorten wol, bont, exotisch leer en dons. Zij neemt daarin een voorlopersrol in Europa.
17. Als in 2020 niet tenminste 80% van de melkkoeien weidegang heeft, dan wordt dat via wetgeving afgedwongen.
18. Dieren mogen uitsluitend verdoofd worden geslacht, dus ook bij rituele slacht en de slacht van vissen.
19. Het aantal dierproeven wordt de komende vijf jaar met tenminste 80% verminderd.
20. Veetransporten worden korter en beter.

TOELICHTINGEN

- 1) Nederlandse normen op het gebied van dierenwelzijn dreigen te worden ondermijnd door handel met, en sommige bedrijfsactiviteiten in het buitenland waar lagere normen gelden. Dat is slecht voor de dieren en slecht voor de Nederlandse boeren. Daarom moeten onze normen voor dierenwelzijn worden geborgd in handelsverdragen, handelsmissies en regels voor (internationaal) maatschappelijk verantwoord ondernemen, zodat er toegewerkt wordt naar een verantwoord level playing field.
- 2) Diergeneeskundige zorg valt in Nederland onder het hoge btw-tarief van 21%. Dat komt doordat huisdieren ten onrechte worden beschouwd als een 'luxeproduct'. Medische zorg voor dieren is echter geen luxe, maar noodzaak. Net als voor mensen zou hierover geen belasting geheven moeten worden. Voor huisdiereigenaren scheelt dit aanzienlijk in de kosten, wat de drempel verlaagt om (tijdig) een dierenarts te bezoeken. Zo krijgen meer huisdieren de zorg die ze nodig hebben en wordt ernstig dierenleed voorkomen.
- 3) Vlees is een bijzonder product dat wordt verkregen door warmbloedige dieren te doden. Daar spring je niet lichtzinnig mee om en zeker zou je daar niet mee mogen stunten. Maar dat gebeurt wel, op grote schaal. Door de lage prijzen ontstaat er prijsdruk in de keten. Boeren verdienen steeds minder per (kilo) dier. Vlees wordt steeds meer een wegwerpartikel. Slecht voor het inkomen van de boeren, slecht voor de dieren en slecht om voedselverspilling tegen te gaan. Dat maakt een verbod op het stunten met vlees broodnodig.
- 4) Nog steeds komt het op grote schaal voor dat bij het fokken van dieren niet het welzijn centraal staat, maar hoog opgevoerde productie of extreme uiterlijke kenmerken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan plofkippen, zeugen die teveel jongen krijgen, melkkoeien die zoveel melk produceren dat ze vatbaar worden voor gezondheidsproblemen en ongezonde lichamelijke afwijkingen bij huisdieren die gefokt worden op raskenmerken. In de Nederlandse wet is als uitgangspunt de intrinsieke waarde van dieren vastgelegd: het is hoog tijd dat dit binnen fokpraktijken óók daadwerkelijk het uitgangspunt wordt.
- 5) Vleesproductie heeft een grote impact op dierenwelzijn, milieu (uitstoot broeikasgassen, ontbossing, watervervuiling) en volksgezondheid (dierziekten, antibioticaresistentie, overconsumptie). Het is bovendien veelal verspillend. Naar berekening 53% van de productie van soja, 38% van de

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: @dierencoalitie

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

graanproductie en 24% van peulvruchten wordt gebruikt voor veevoer. Volgens het milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) dreigt het verlies aan calorieën, door granen als diervoeder te gebruiken in plaats van voor menselijke consumptie, in 2050 gelijk te staan aan de jaarlijkse caloriebehoefte van meer dan 3,5 miljard mensen. Nederland heeft zich gecommitteerd aan het doel van de Verenigde Naties om tot duurzame consumptie te komen, een van de duurzame ontwikkelingsdoelen voor 2030. In dat kader dient de consumptie van plantaardige alternatieven voor dierlijke eiwitten in voedsel te worden gestimuleerd – en de consumptie van dierlijke eiwitten te worden ontmoedigd.

- 6) Uit onderzoek blijkt dat vrouwen hun vlucht uit een huiselijk geweldsituatie uitstellen als er geen oplossing is voor hun huisdier. Ook blijken kinderen in zulke traumatische omstandigheden veel steun te hebben aan hun huisdier, dat onderdeel van het gezin is. Vrouwen zouden erg geholpen zijn als ze bij aankomst bij de vrouwenopvang niet weggestuurd worden omdat ze een huisdier bij zich hebben. Om dat te voorkomen moet de vrouwenopvang daarom op korte termijn het toelaten van huisdieren faciliteren.
- 7) CO₂-gas is bijzonder dieronvriendelijk: de dieren lijden veel angst, stress, pijn in de luchtwegen en ademnood, voor ze uiteindelijk stikken of buiten bewustzijn raken. Dit is in strijd met de strekking van Verordening 1099/2009, artikel 3 lid 1, die voorschrijft dat bij het doden van dieren ervoor moet worden gezorgd dat de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden wordt bespaard.
- 8) Als er tegen dieren in het wild al bestrijdingsmaatregelen moeten worden genomen, dan dienen deze te worden beperkt tot locaties waar bijvoorbeeld belangrijke landbouwschade optreedt of sprake is van gevaar voor de openbare veiligheid of de volksgezondheid. Het kan niet zo zijn dat dieren worden gedood op plaatsen waar ze geen belangrijke schade veroorzaken of geen gevaar vormen. De Dierencoalitie pleit dan ook voor afschaffing van de landelijke en provinciale vrijstellingslijsten, de wildlijst en dodingsmethoden gericht op het massaal doden van dieren.
- 9) Een positieflijst is dé maatregel om het lijden van exotische dieren, die onder totaal ongeschikte omstandigheden als huisdier in Europa worden gehouden, te verminderen. De positieflijst voor zoogdieren is vanaf 2015 van kracht, maar nog niet alle soorten zijn beoordeeld. Vanaf het moment dat de lijst definitief en gepubliceerd is, is het echter ook zaak dat er voldoende mogelijkheden zijn voor handhaving. Het houden en verkopen van dieren die niet op de positieflijst staan, is vanaf dat moment immers verboden en daarop moet worden toegezien. Voldoende middelen (geld) en mogelijkheden (fte's) voor handhaving zijn daarom belangrijk. Hetzelfde geldt voor al langer geldende wet- en regelgeving die van toepassing is op de handel in honden en exotische soorten. De vele misstanden waar deze beide diergroepen onder lijden dienen krachtig te worden aangepakt.
- 10) Elk kwartier wordt er ergens een olifant gestroopt. Ook andere wilde dieren hebben zwaar te lijden onder de internationale illegale handel in (producten) van wilde dieren die inmiddels van een vergelijkbare orde is als de handel in wapens en drugs. Nederland dient hiertegen op te komen door financiële middelen ter beschikking te stellen aan projecten die stroperij, illegale handel en de vraag in consumentenlanden helpen tegengaan.
- 11) Als de overheid een ontheffing afgeeft voor de opvang van dieren, dan zijn hier vaak voorwaarden en condities aan verbonden. Het kwaliteitsprotocol voor de opvang van beschermde inheemse dieren is

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: @dierencoalitie

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

daar een voorbeeld van. Het is een taak van de overheid om te controleren dat deze voorwaarden nageleefd worden door de opvangcentra. Middels deze controle en dit toezicht, kan dierenwelzijn en professionaliteit gehandhaafd en hoog gehouden worden. Op dit moment worden opvangcentra echter in principe niet geïnspecteerd.

- 12) Lokale, veelal door vrijwilligers gerunde dierenasielen willen behouden blijven, maar verliezen in toenemende mate gemeentelijke aanbestedingen van enkele grote gecentraliseerde asielen. Deze toenemende centralisatie is vaak niet in het belang van mens en dier: door de grotere afstanden vermindert de participatie van de vrijwilligers, terwijl zij in kleinschalige asielen juist meer intensieve verzorging en begeleiding kunnen bieden. Daarnaast verkleint het de kans dat eigenaren hun gevonden dier komen zoeken en ophalen en zullen nieuwe baasjes mogelijk minder snel een dier uit een dierenasiel halen, terwijl dit juist gestimuleerd moet worden.
- 13) In de afgelopen jaren hebben onderzoekers in experimenten en publicaties aangetoond dat kreeften en krabben specifieke gedragingen en fysiologische reacties vertonen die erop wijzen dat deze dieren in staat zijn om pijn, angst en stress te ervaren. Het gaat hier om de aanwezigheid van nociceptie (reflexachtig reageren op pijn), van zenuwbanen die leiden naar een centraal zenuwstelsel, het reageren op pijnstillers, het uit de weg gaan van schadelijke prikkels, gedragsveranderingen, en het afwegen van voor- en nadelen in reacties op negatieve prikkels. Toch worden kreeften en krabben in Nederland nog vaak levend gekookt, wat minutenlang lijden met zich meebrengt. Dit is in strijd met Verordening 1099/2009, artikel 3 lid 1, die voorschrijft dat bij het doden van dieren ervoor moet worden gezorgd dat de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden wordt bespaard. Aan het levend koken van krabben en kreeften dient derhalve een einde te komen.
- 14) Een rechtvaardig en hondvriendelijk beleid ten opzichte van bijtincidenten houdt in dat wanneer een hond gebeten heeft, het dier niet in beslag genomen wordt (uitgezonderd zeer ernstige gevallen) en wordt onderworpen aan een pesttest (risico-assessment), maar in plaats daarvan een aanlijn- en muilkorfgebod krijgt waar de eigenaar alleen van af kan komen door aantoonbaar succesvol afgeronde training. Zo worden bijtincidenten daadwerkelijk voorkomen. Aanvullend zou daarbij, naar Zwitsers voorbeeld, een verplichte cursus alvorens een hond te nemen preventief werken, alsmede een gedragscursus samen met de hond.
- 15) Wilde dieren zijn geen entertainers. Het doen van aangeleerde kunstjes voor vermaak van mensen is strijdig met hun intrinsieke waarde en brengt onherroepelijk grote welzijnsproblemen met zich mee. Om deze redenen is er sinds 15 september 2015 een verbod op het gebruik van wilde (zoog)dieren in circussen van kracht. Instellingen die een dierentuinvergunning hebben, zijn echter uitgezonderd van dit verbod. Deze uitzondering moet worden opgeheven: juist dierentuinen hebben een belangrijke educatieve taak en het commanderen van dieren om kunstjes te doen, druist daar tegenin.
- 16) Met name wanneer het gaat om dierlijke producten in textiel is het dierenleed onzichtbaar. Een jas met bontkraag of schoenen gevoerd met wol zijn door slechte labelling niet te herleiden naar de bron. Levend geplukte angorakonijnen en ganzen, ernstig verwonde schapen, opgepompte(!) pythons en soms levend gevilde wasbeerhonden gaan vaak schuil achter een modeaccessoire. Zolang het dierenwelzijn niet te garanderen is, zou Nederland deze producten moeten weren van de Nederlandse markt. Dat kan, ook binnen de Europese Unie, maar er is lef voor nodig. België was de eerste met een

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: [@dierencoalitie](https://twitter.com/dierencoalitie)

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

importverbod op zeehondenbont. Daarna volgden Nederland en andere Europese landen. Dat leidde uiteindelijk tot een Europees importverbod op zeehondenproducten. Dezelfde weg is gevolgd voor een Europees verbod op honden- en kattenbont. Voor andere dieronvriendelijke producten dient hieraan een voorbeeld genomen te worden.

- 17) Koeien horen in de wei. 97% van de Nederlanders is het met die stelling eens. Toch staan steeds meer koeien hun hele leven binnen in de stal. Slecht voor het landschap, slecht voor het welzijn van de koe die in haar natuurlijk gedrag wordt belemmerd en slecht voor de weidevogels. In 2001 stond tien procent van de melkkoeien altijd binnen, inmiddels is dat 31%. Zonder maatregelen staat 2 op de 3 koeien in 2025 nooit meer in de wei, aldus onderzoek van het Landbouw Economisch Instituut. Om deze trend te keren, is in 2012 het Convenant Weidegang gestart. Tot nu toe levert dit echter niet de gewenste resultaten: het aantal koeien dat de stal niet uit komt is alleen maar gestegen. De Nederlandse regering kondigde in 2014 aan dat het als doelstelling heeft dat 80% van de melkkoeien weidegang heeft in 2020. Om te voorkomen dat dit eveneens een loze belofte wordt, dient er wetgeving te komen als stok achter de deur voor als de markt deze doelstelling niet haalt in 2020.
- 18) Bij het doden moet er volgens de wet voor worden gezorgd dat de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden wordt bespaard. Voor rituele slacht wordt echter een uitzondering gemaakt. In 2015 adviseerde de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) aan de overheid om het ritueel slachten van dieren te verbieden. Het onverdoofd slachten levert volgens de toezichthouder teveel stress en pijn op bij de dieren. Ook het doden van (kweek)vis gebeurt nog veel te vaak onverdoofd.
- 19) Volgens Merel Ritskes-Hoitinga, hoogleraar proefdierkunde aan het Radboud UMC in Nijmegen, is tachtig procent van alle dierproeven niet goed opgezet. Als gevolg daarvan deugen de conclusies van dat onderzoek ook niet: de betrokken dieren zijn voor niets gestorven. Het aantal dierproeven kan derhalve met tachtig procent dalen zónder impact op wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Tijd om hier een harde doelstelling van te maken.
- 20) Miljoenen dieren worden jaarlijks van, naar en door Nederland getransporteerd. Helaas gaat daarbij nog veel mis. Voor slachtvee dient er daarom een maximale reistijd van 8 uur ingesteld te worden. Veetransporten waarbij de EU-regelgeving 1/2005 niet kan worden toegepast, zoals naar landen buiten de EU, dienen te worden beëindigd. Transporten dienen niet plaats te vinden bij extreem weer (hitte of koude). En vee-trucks moeten beter ingericht worden om het dierenwelzijn te waarborgen. Veel laadruimtes zijn slecht toegankelijk, zodat de dieren niet bereikt kunnen worden. Drinksystemen voor niet gespeende kalveren en pluimvee zijn veelal decoratief: de dieren kunnen er niet bij. Dat kan en moet beter.

